

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

Správa

z úlohy č. 22 402 z Plánu hlavných úloh Národného inšpektorátu práce
na rok 2022

**Rozbor pracovných úrazov, ochorení súvisiacich s prácou
a závažných priemyselných havárií v organizáciách v pôsobnosti
inšpekcie práce za rok 2021**

Košice, marec 2022

Úvod

Správa podáva ucelený prehľad o rozbere pracovných úrazov, ochorení súvisiacich s prácou a závažných priemyselných havárií v organizáciách v pôsobnosti inšpekcie práce za rok 2021. Cieľom podrobnej analýzy pracovných úrazov je špecifikácia ich najčastejších zdrojov a príčin, najrizikovejších odvetví a profesií.

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov v ust. § 195 ods. 2 definuje pracovný úraz, ako poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

Zamestnávateľ je povinný v zmysle ust. § 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu.

V roku 2021 bolo registrovaných celkovo 7 855 pracovných úrazov. Z uvedeného počtu bolo 33 závažných pracovných úrazov s následkom smrti a 60 závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví. Za rok 2021 bolo evidovaných 7 762 ostatných registrovaných pracovných úrazov, t. j. úrazov nad 3 dni práceneschopností bez smrteľných úrazov a úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví (ďalej „RPÚ“).

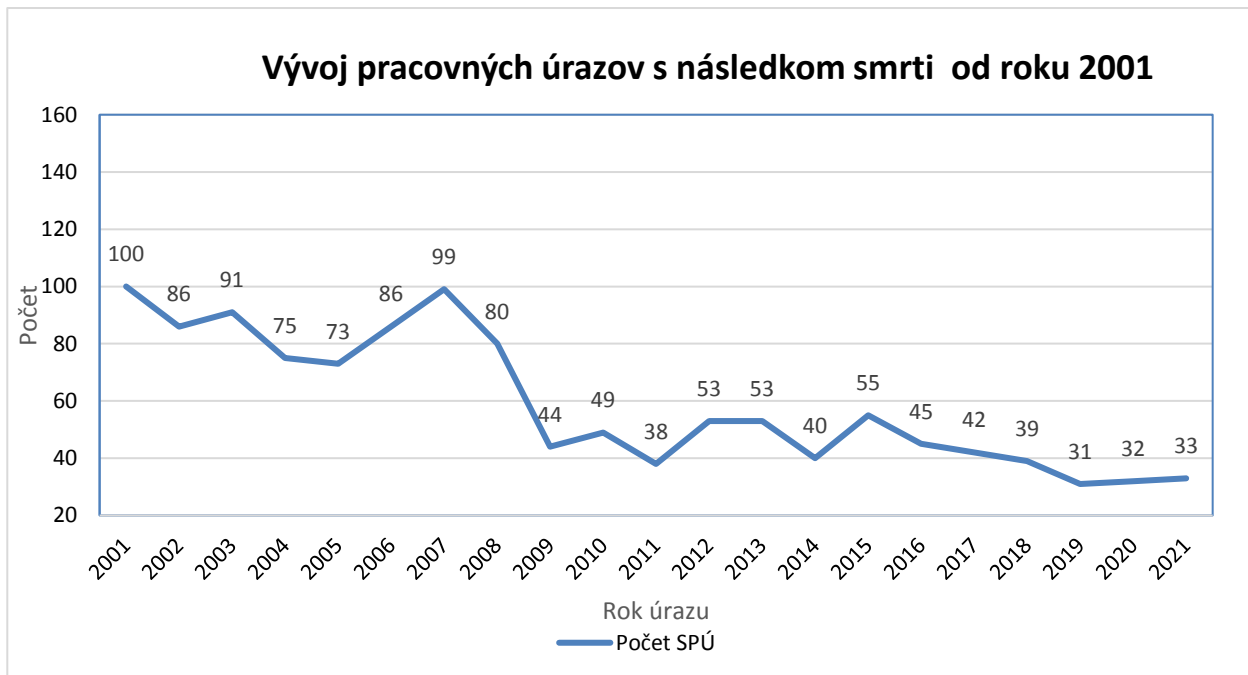
Inšpektorát práce v zmysle ust. § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyšetruje príčiny vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, príčiny závažnej priemyselnej havárie, bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, vedie ich evidenciu a podľa potreby vyšetruje príčiny vzniku aj ostatných pracovných úrazov.

Inšpektoráty práce majú zákonnú povinnosť vyšetřovať len závažné pracovné úrazy s následkom smrti a závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmovou na zdraví. Na základe ich dôsledného rozboru je možno určiť tie oblasti, na ktoré treba zamerať zvýšenú pozornosť inšpekcie práce a kde je potrebné prijímať konkrétne opatrenia na odstránenie nedostatkov a vytvorenie podmienok bezpečnej práce.

1. Závažné pracovné úrazy s následkom smrti

V roku 2021 v organizáciách patriacich do pôsobnosti dozoru inšpekcie práce (ďalej „IP“) došlo k 33 závažným pracovným úrazom s následkom smrti (ďalej „SPÚ“), čo je o jeden úraz viac, ako v roku 2020. Z uvedeného počtu je 10 SPÚ pri dopravných nehodách, ktoré vyšetroval príslušný orgán Policajného zboru a inšpektori práce kontrolovali len režim vedenia vozidla.

Vývoj SPÚ od roku 2001 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa zdroja úrazu

Najdôležitejšími charakteristikami úrazových udalostí sú zdroje a príčiny ich vzniku v zmysle vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze. Na účely štatistického spracovania sa úrazové znaky (zdroje a príčiny) rozdeľujú do hlavných skupín a podskupín. Zdroje sú prvou základnou skupinou úrazových znakov. Za zdroj úrazu sa považuje predmet, látka, alebo energia, prípadne človek, prírodný živý, ktorý svojím náhlým vonkajším pôsobením priviedol úraz zamestnanca priamo alebo nepriamo tým, že pri jeho činnosti, prípadne pri náhodnom styku s ním, bol bezprostredným podnetom vzniku úrazu či nehody.

Hlavné zdrojové skupiny:

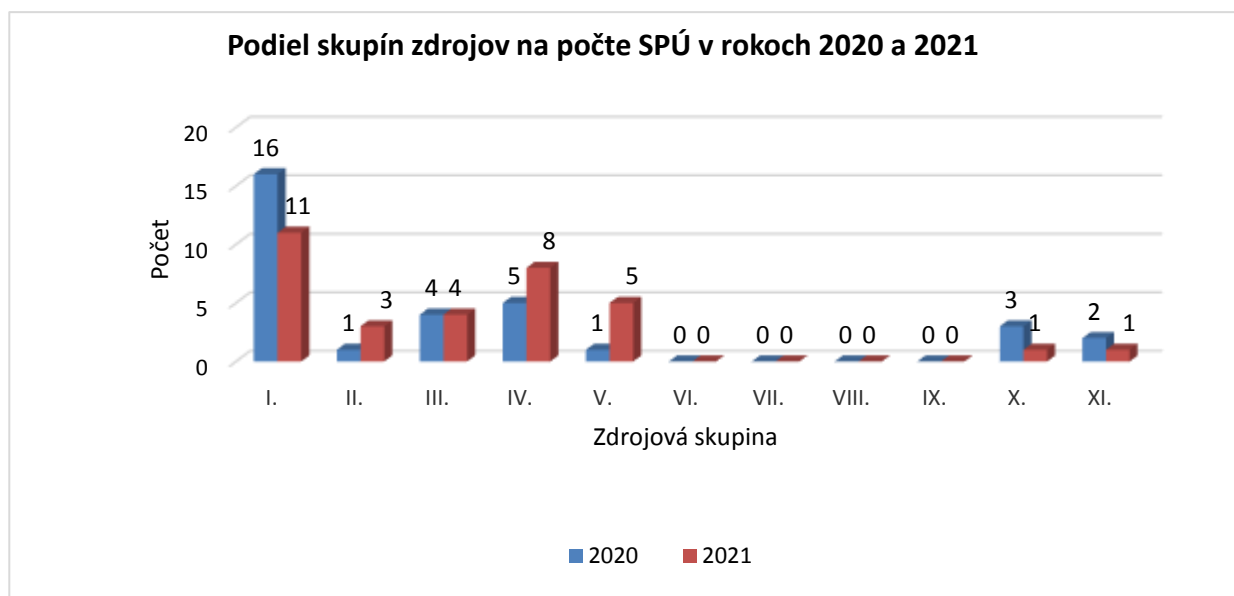
- I. Dopravné prostriedky
- II. Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky
- III. Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné
- IV. Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov
- V. Materiál, bremená, predmety
- VI. Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčky a prístroje
- VII. Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny
- VIII. Kotly, nádoby a vedenia (potrubie) pod tlakom
- IX. Elektrina
- X. Ľudia, zvieratá a prírodné živly
- XI. Iné zdroje

Najčastejším zdrojom SPÚ v hodnotenom roku boli dopravné prostriedky, kde bolo zaznamenaných 11 SPÚ, čo predstavuje 33,3 % z celkového počtu SPÚ. Druhým najčastejším zdrojom SPÚ boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb, kde boli zaznamenaných 8 prípadov, čo predstavuje 24,2 % z celkového počtu SPÚ. Materiál, bremená a predmety boli tretím najčastejším zdrojom SPÚ, kde boli zaznamenaných 5 prípadov v SPÚ, čo predstavuje 15,2 % pre každý zdroj zvlášť z celkového počtu SPÚ.

Zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel %
I.	Dopravné prostriedky	11	33,3%
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	3	9,1%
III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	4	12,1%
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	8	24,2%
V.	Materiál, bremená, predmety	5	15,2%
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	1	3,0%
XI.	Iné zdroje	1	3,0%

Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín na celkovom počte vzniknutých SPÚ v roku 2021 uvádzame vnútornú štruktúru zdrojových skupín podľa počtu spôsobených SPÚ:

I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	7	21,2 %
I-03	Železničné dopravné prostriedky	3	9,1 %
I-05	Vnútro podnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	1	3,0%

II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	Počet	Podiel %
II-08	Žeriavy a iné zdvíhadlá pre rôznosmernú dopravu (motorové i bezmotorové)	1	3,0 %
II-09	Výťahy, elevátory, ťažné stroje a iné zdvíhadlá na zvislú dopravu	2	6,1 %

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-21	Sústruhy kovov	1	3,0 %
III-26	Zváracie stroje a špeciálne kovoobrábacie stroje	1	3,0 %
III-34	Stavebné stroje a stroje na úpravu terénu, špeciálne železničné stroje	1	3,0 %
III-41	Zvláštne poľnohospodárske stroje (vlečné a ostatné)	1	3,0 %

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-45	Schody, rebríky, výstupy – pády zamestnancov na nich a z nich	2	6,1 %
IV-46	Ostatné zvýšené pracoviská – pády zamestnancov z výšky	5	15,2 %
IV-47	Priehlbiny, jamy, nezakryté otvory (pri pracovisku akejkoľvek úrovne) – pády zamestnancov do hĺbky	1	3,0 %

V.	Materiál, bremená, predmety	Počet	Podiel %
Va-48	Zemina, hornina, kameň, kusový a sypký materiál – pád materiálu	2	6,1 %
Va-49	Ostatný materiál (okrem kódu 48), predmety, výrobky, zariadenia – pád predmetov	2	6,1 %
Vb-50	Materiál, predmety – pôsobenie napr. ostrými hranami, vyčnievajúcimi hrotmi pri rôznej manipulácii, chôdzi a pohybe	1	3,0 %

X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	Počet	Podiel %
X-71	Zvieratá	1	3,0 %

XI.	Iné zdroje	Počet	Podiel %
XI-75	Iné zdroje, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín	1	3,0 %

Podrobnejšie členenie SPÚ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 1 a č. 2 v prílohe.

Členenie SPÚ podľa príčiny úrazu

Klasifikačná schéma príčin úrazov sa člení na 14 základných skupín, v rámci ktorých možno rozlíšiť tri hlavné skupiny samostatnej povahy, a to:

- Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (príčiny patriace do skupiny 1 – 7)
- Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnanec (príčiny patriace do skupiny 8 – 10)
- Iné príčiny – (príčiny patriace do skupiny 11 -14)

Príčiny úrazu:

1. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska)
2. Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie
3. Nepridelené, nedostatočné alebo nevhodné osobné ochranné pracovné prostriedky
4. Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska alebo komunikácie (aj keď je pracovisko zdrojom úrazu)
5. Nedostatky v osvetlení a viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia na pracovisku alebo na komunikácii
6. Nesprávna organizácia práce
7. Neoboznámenie sa s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie(napr. teoretických vedomostí, šikovnosti, zručnosti, prispôsobenia)
8. Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore
9. Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení
10. Nepoužívanie alebo nesprávne používanie predpísaných a pridelených osobných ochranných pracovných prostriedkov
11. Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie
12. Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy)
13. Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami
14. Nezistené príčiny

V roku 2021 najpočetnejšou príčinou bola určená nezistená príčina, a to práve v dôsledku vysokého výskytu dopravných nehôd (10 prípadov), ktoré vyšetruje príslušný orgán Policajného zboru a inšpektori práce kontrolujú len režim vedenia vozidla. Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku 7 SPÚ bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrvávali v ohrozenom priestore. Nesprávna organizácia práce bola zistenou príčinou v 5 prípadoch SPÚ.

Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ sa v roku 2021 zistilo v 7 prípadoch SPÚ, čo predstavuje nárast o 5 prípadov oproti roku 2020. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť

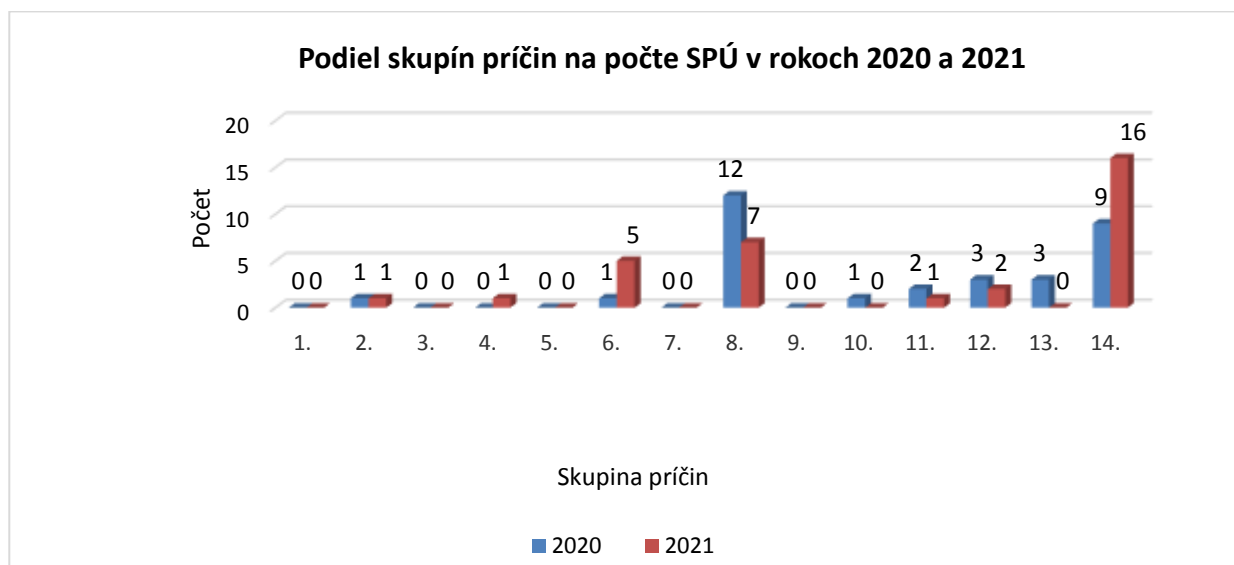
samotní poškodení zamestnanci, sa v sledovanom roku znížilo o 6 prípadov oproti roku 2020 a naopak, iné príčiny, ktoré viedli k vzniku SPÚ, sa zvýšili o 2 prípady oproti roku 2020 (tabuľka č. 5 v prílohe).

Pri vyšetrovaní SPÚ v hodnotenom roku boli zistené 4 prípady, kedy zamestnanec, ktorý utrpel SPÚ, vykonával svoju prácu pod vplyvom alkoholu (tabuľka č. 9 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
6	Nesprávna organizácia práce	5	15,2 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore	7	21,2 %
14	Nezistené príčiny	16	48,5 %

Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa zistených príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie SPÚ podľa zistených príčin a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 5 a č. 6 v prílohe.

Členenie SPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

Vychádzajúc z absolútnych čísel v roku 2021 podľa druhu prevažujúcej ekonomickej činnosti zamestnávateľských organizácií vyplýva, že najvyšší podiel SPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) sa koncentroval v nasledovných odvetviach:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	5	15,2 %
C	Priemyselná výroba	6	18,2 %
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	3,0 %
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1	3,0 %
F	Stavebníctvo	5	15,2 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	1	3,0 %
H	Doprava a skladovanie	10	30,3%
J	Informácie a komunikácia	1	3,0 %
N	Administratívne a podporné služby	2	6,1 %
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1	3,0 %

Členenie SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) je uvedené v tabuľke č. 9 v prílohe.

Členenie SPÚ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2021 najviac SPÚ zaznamenali vodiči a obsluha pojazdných strojných zariadení (konkrétne vodiči motorových vozidiel – nákladných, osobných a autobusov) v počte 11 prípadov SPÚ, čo predstavuje 33,3 %. Kvalifikovaní robotníci v hutníctve, strojárstve a podobní robotníci utrpeli 4 SPÚ, čo predstavuje 12,1. Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve (trhovo orientovaní) a kvalifikovaní stavební robotníci a remeselníci utrpeli zhodne 3 SPÚ, čo predstavuje 9,1 %. V rámci profesijnej štruktúry je dlhodobo najrizikovejšou pracovnou oblasťou doprava.

Členenie SPÚ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

Druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri SPÚ, vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

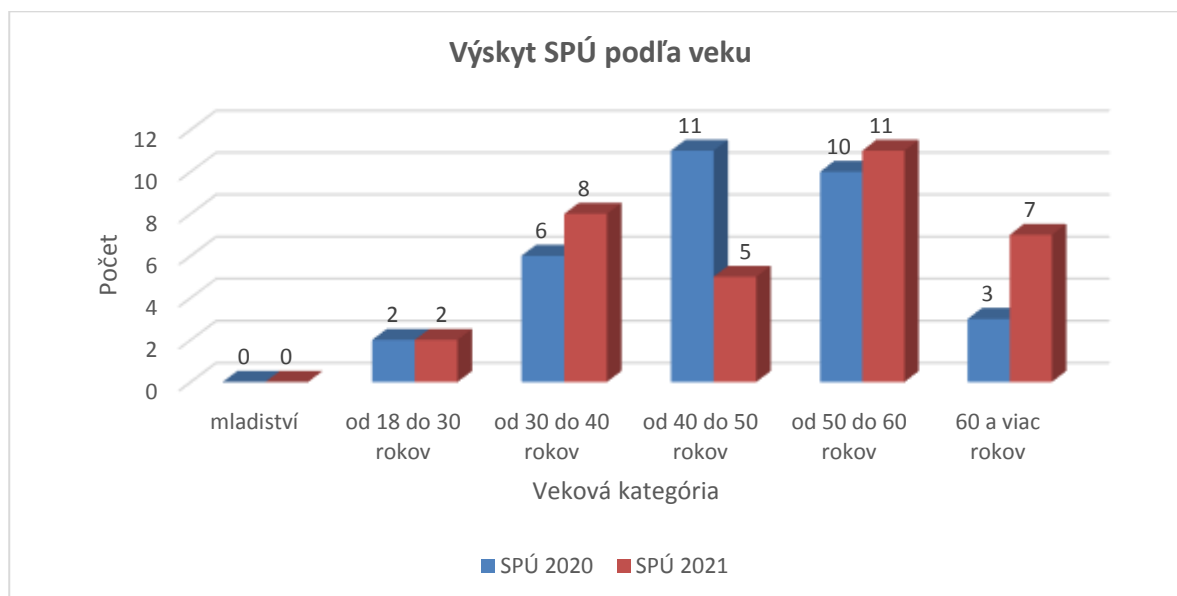
Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
000	Neznámy alebo neurčený druh poranenia	4	12,1 %
029	Iné typy zlomenín kosti	2	6,1 %
050	Otras mozgu a vnútorné poranenia	1	3,0 %
051	Otras mozgu a vnútrolebečné poranenia	3	9,1 %
052	Vnútorné poranenia	2	6,1 %
061	Popáleniny a obareniny (tepelné)	1	3,0 %
080	Topenie a dusenie	1	3,0 %
081	Dusenie	3	9,1 %
120	Viacnásobné poranenia	15	45,5 %
999	Iné špecifické poranenia nezahrnuté do iných kategórií	1	3,0 %

Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
00	Poranená časť tela nešpecifikovaná	5	15,2 %
10	Hlava, bez podrobnejšieho rozlíšenia	1	3,0 %
11	Hlava, mozog, lebečné nervy a cievy	5	15,2 %
18	Hlava – viac postihnutých oblastí	1	3,0 %
30	Chrbát vrátane chrbtice a chrbtových stavcov	1	3,0 %
40	Trup a orgány bez podrobnejšieho rozlíšenia	1	3,0 %
42	Oblasť hrudníka vrátane orgánov	1	3,0 %
43	Panvová a brušná oblasť vrátane orgánov	1	3,0 %
70	Celé telo a viac oblastí – bez podrobnejšieho rozlíšenia	2	6,1 %
71	Celé telo (systémové účinky)	1	3,0 %
78	Telo – viac postihnutých oblastí	13	39,4 %
99	Telo – iná poranená časť tela	1	3,0 %

Členenie SPÚ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

V roku 2021 bolo 32 SPÚ (97,0 %) evidovaných u mužov a 1 SPÚ u žien (3,0 %). Z hľadiska vekovej štruktúry najviac SPÚ utrpeli zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 50 do 60 rokov (11 prípadov), druhú skupinu tvorili zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 30 do 40 rokov (8 prípadov), tretiu skupinu tvorili zamestnanci vekovej kategórie nad 60 rokov (7 prípadov) a štvrtú skupinu tvorili zamestnanci vekovej kategórie od 40 do 50 rokov (5 prípadov). Najmenej SPÚ v počte 2 prípady utrpeli zamestnanci od 18 do 30 rokov. U mladistvých nebol evidovaný ani jeden SPÚ.

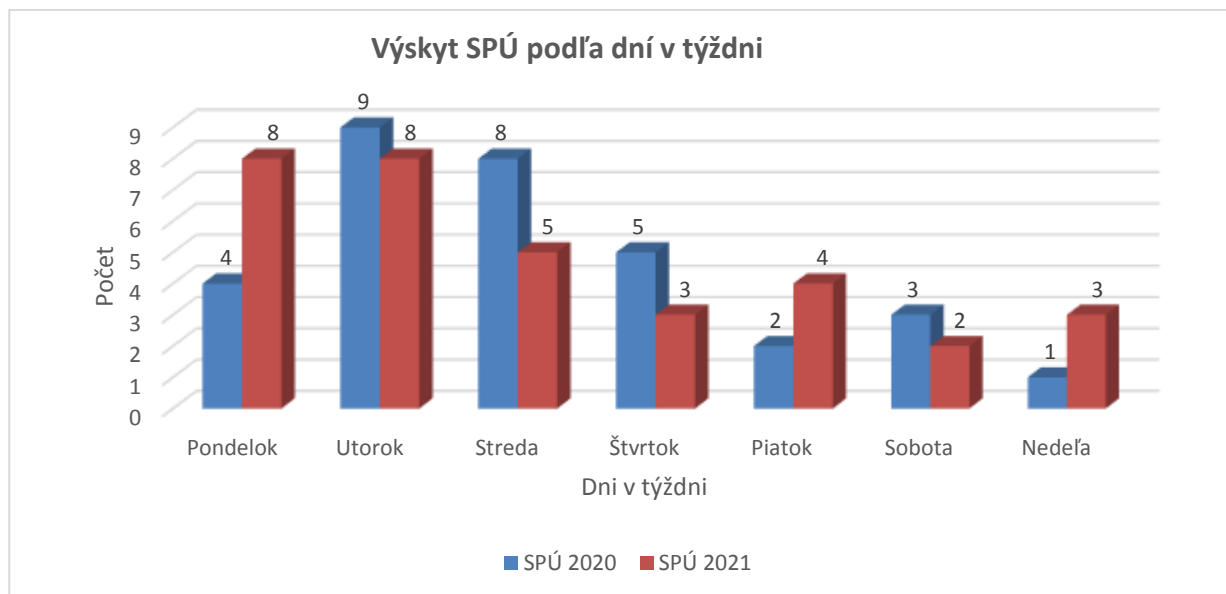
Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa veku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa dňa v týždni, kedy sa pracovný úraz stal

V roku 2021 sa najviac SPÚ vyskytlo v pondelok a utorok (8 prípadov – 24,2 %), v stredu (5 prípadov – 15,2 %) a v piatok (4 prípady – 12,1 %).

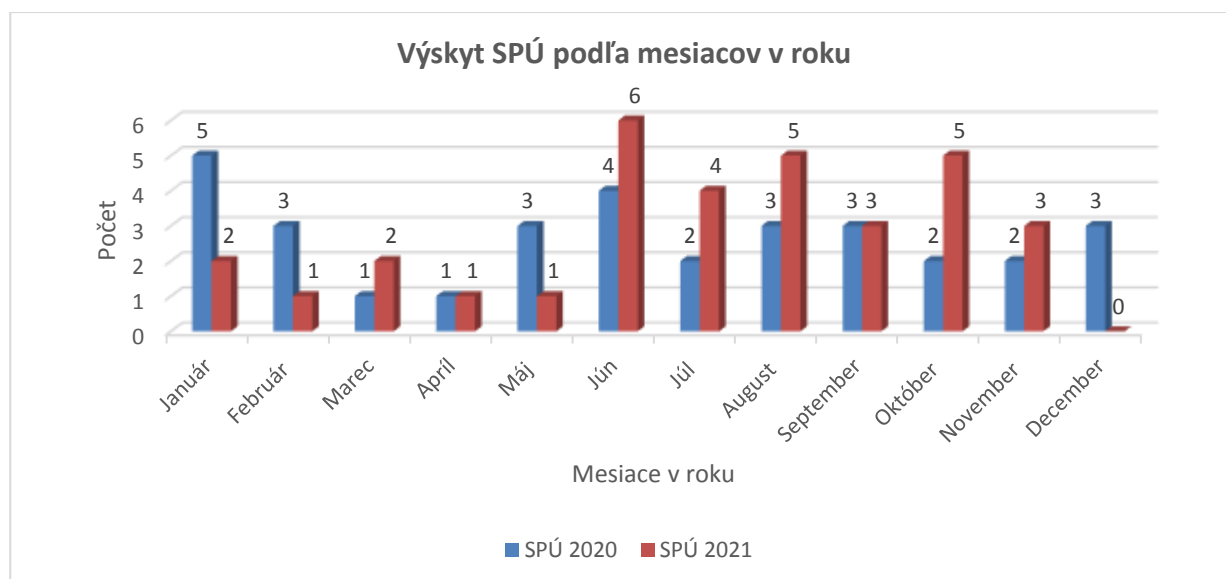
Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa dní v týždni znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa mesiaca v roku, kedy sa pracovný úraz stal

Zo štruktúry SPÚ podľa mesiaca vzniku úrazu vyplýva, že najrizikovejším mesiacom v roku 2021 bol mesiac jún (6 prípadov – 18,2 %). V mesiacoch august a október došlo ku vzniku 5 SPÚ (15,2 %), v júli k 4 SPÚ (12,1 %), v septembri a novembri k 3 SPÚ (9,1 %), v januári a marci 2 SPÚ (6,1 %) a vo februári, apríli a máji k 1 SPÚ (3,0 %). V mesiaci december nebol evidovaný ani jeden SPÚ.

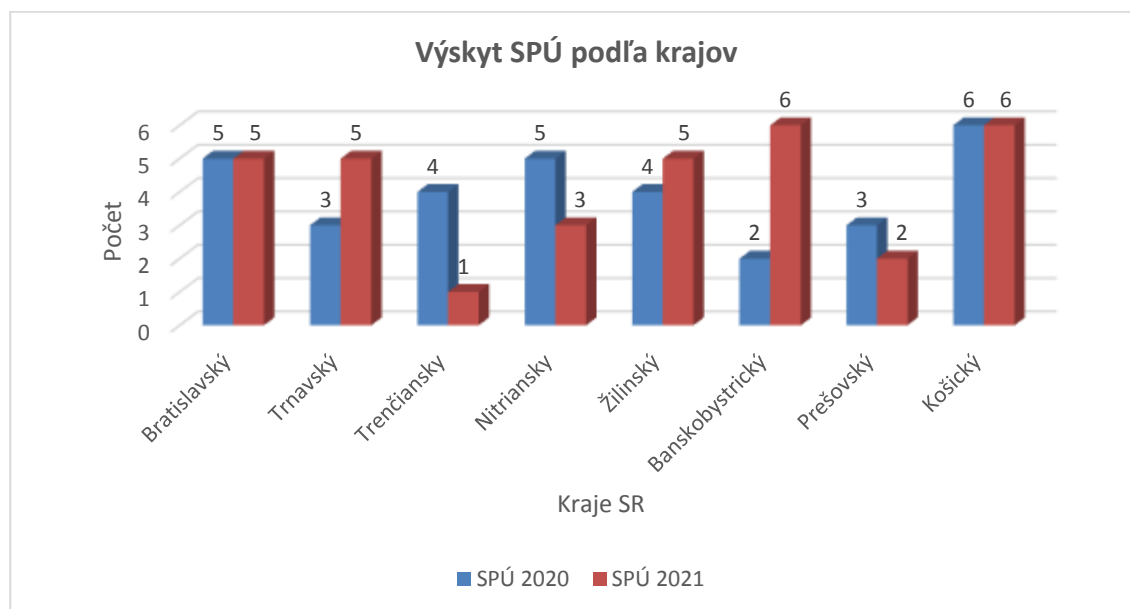
Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa mesiaca v roku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bol výskyt SPÚ v roku 2021 zaznamenaný najviac v Banskobystrickom a Košickom kraji v počte 6 prípadov (18,2 %), v Bratislavskom, Trnavskom a Žilinskom kraji bolo zaznamenaných v rovnakom počte 5 prípadov (15,2 %), v Prešovskom kraji 2 prípady (6,1 %) a najmenší výskyt bol zaznamenaný v Trenčianskom kraji s počtom 1 SPÚ (3,0 %).

Výskyt SPÚ v roku 2020 a v roku 2021 podľa krajov SR znázorňuje nasledujúci graf:

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal SPÚ v členení podľa počtu zamestnancov

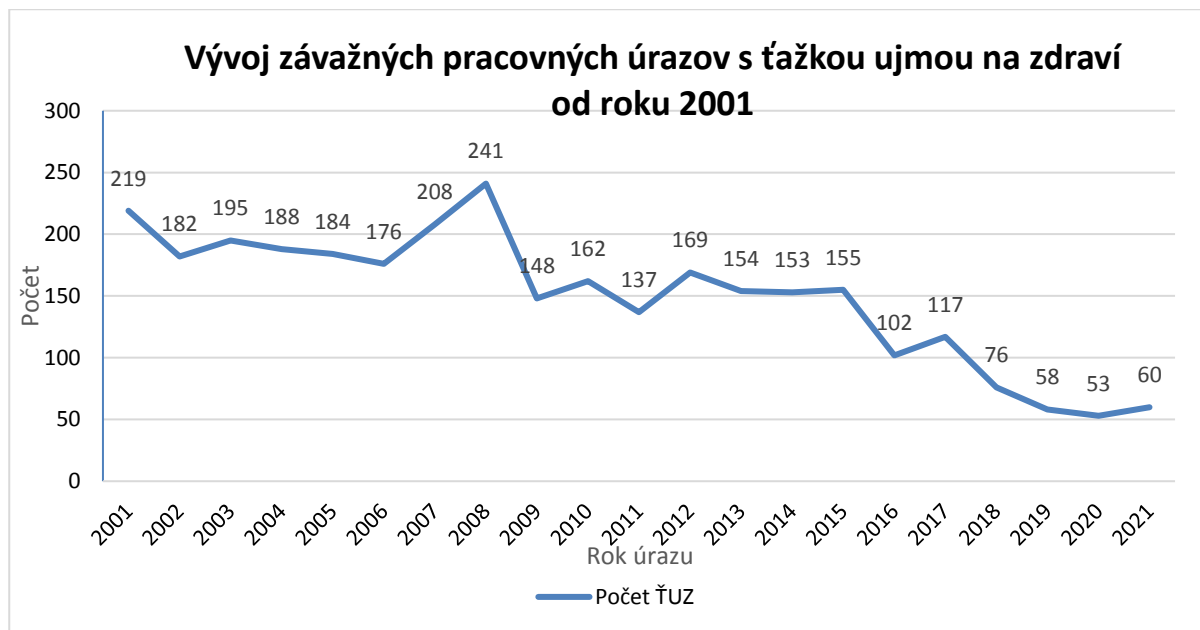
Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	1	0	3	1	0	5
Trnavský kraj	0	1	1	2	1	5
Trenčiansky kraj	0	0	1	0	0	1
Nitriansky kraj	1	0	2	0	0	3
Žilinský kraj	1	0	0	3	1	5
Banskobystrický kraj	0	2	3	1	0	6
Prešovský kraj	1	1	0	0	0	2
Košický kraj	1	1	1	3	0	6
S p o l u	5	5	11	10	2	33

2. Závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví

Ťažká ujma na zdraví je vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, a to zmrzačenie, strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, ochromenie údu, strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva, poškodenie dôležitého orgánu, zohyzdenie, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, alebo mučivé útrapy.

V roku 2021 v organizáciách patriacich do pôsobnosti dozoru IP došlo k 60 závažným pracovným úrazom s ťažkou ujmom na zdraví (ďalej „ŤUZ“), čo predstavuje oproti roku 2020 nárast o 7 prípadov (nárast o 13,2 %).

Vývoj ŤUZ od roku 2001 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa zdroja úrazu

Najpočetnejším zdrojom ŤUZ v roku 2021 boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov, kde bolo zaznamenaných 18 prípadov, čo predstavuje 30,0 % z celkového počtu ŤUZ. Druhým najpočetnejším zdrojom ŤUZ boli stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné, kde bolo zaznamenaných 13 prípadov (21,7 %). Tretím najpočetnejším zdrojom ŤUZ boli dopravné prostriedky, kde bolo zaznamenaných 10 prípadov (16,7 %).

Najčastejšie zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel %
I.	Dopravné prostriedky	10	16,7%
III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	13	21,7%
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	18	30,0%
V.	Materiál, bremená, predmety	6	10,0%
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	4	6,7%

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín vzniku ŤUZ v roku 2021 uvádzame vnútornú štruktúru vybraných najfrekvencovanejších zdrojových skupín podľa počtu spôsobených závažných pracovných úrazov:

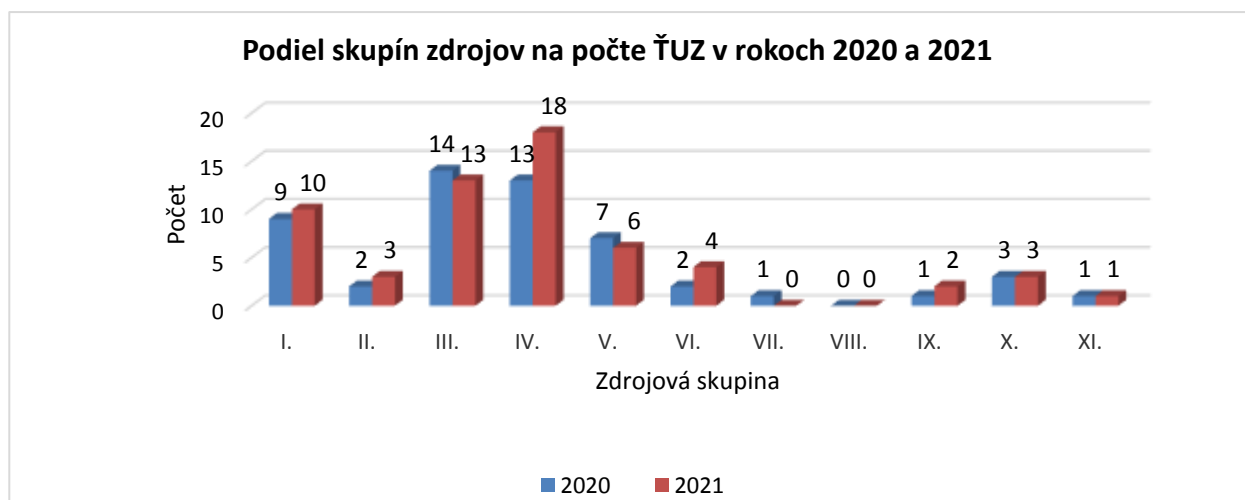
I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	4	6,7 %
I-05	Vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	6	10,0 %

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-20	Lisy, kladivá, buchary a iné	3	5,0 %
III-41	Zvláštne poľnohospodárske stroje (vlečné a ostatné)	3	5,0 %

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-44	Vnútropodnikové pracoviská (komunikačné priestory) akejkoľvek úrovne – pády zamestnancov na rovine	4	6,7 %
IV-45	Schody, rebríky, výstupy - pády zamestnancov na nich a z nich	6	10,0 %
IV-46	Ostatné zvýšené pracoviská – pády zamestnancov z výšky	6	10,0 %

V.	Materiál, bremená, predmety	Počet	Podiel %
Vb-50	Bremená (materiál, premiestňované alebo inak manipulované predmety) – úrazy bremenami	5	8,3 %

Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie ŤUZ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 3 a č. 4 v prílohe.

Členenie ŤUZ podľa príčiny úrazu

V roku 2021 najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (17 prípadov) boli nedostatky osobných predpokladov zamestnancov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy). Druhou najpočetnejšou príčinou (12 prípadov) boli nezistené príčiny. Treťou najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (9 prípadov) bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrúvali v ohrozenom priestore. Štvrtou najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (6 prípadov) bola nesprávna organizácia práce. Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie) bola zistenou príčinou ŤUZ v 4 prípadoch. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska) a chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie bolo rovnako zistenou príčinou v 3 prípadoch ŤUZ.

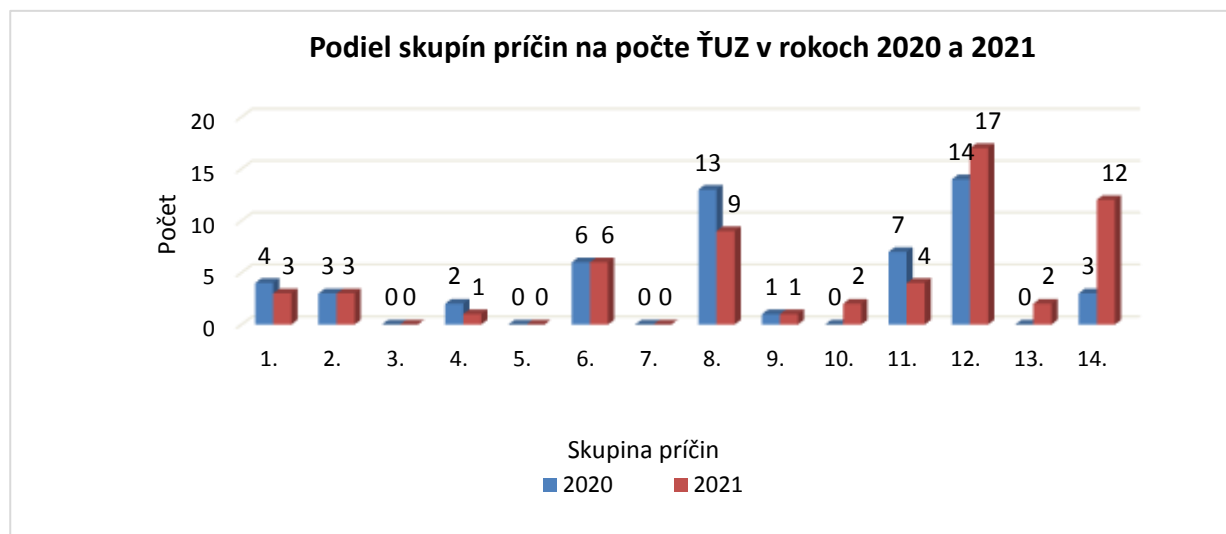
Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ sa v roku 2021 zistili v 13 prípadoch ŤUZ, čo predstavuje pokles o 2 prípady oproti roku 2020. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, boli zistené v 12 prípadoch ŤUZ, čo predstavuje pokles o 2 prípady oproti roku 2020. Iné príčiny boli zistené v 35 prípadoch ŤUZ, kde bol oproti roku 2020 zaznamenaný nárast o 11 prípadov (tabuľka č. 7 v prílohe).

Pri vyšetrovaní ŤUZ v hodnotenom roku boli zistené 2 prípady, kedy zamestnanci, ktorí utrpeli ŤUZ, vykonávali svoju prácu pod vplyvom alkoholu (tabuľka č. 9 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska)	3	5,0 %
2	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie	3	5,0 %
6	Nesprávna organizácia práce	6	10,0 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore	9	15,0 %
11	Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie	4	6,7 %
12	Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy)	17	28,3 %
14	Nezistené príčiny	12	20,0 %

Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa zistených príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie ŤUZ podľa príčin a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 7 a č. 8 v prílohe.

Členenie ŤUZ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

V roku 2021 sa najvyšší podiel ŤUZ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) koncentroval v nasledovných odvetviach:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	9	15,0 %
C	Priemyselná výroba	17	28,3 %
F	Stavebníctvo	9	15,0 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	7	11,7 %
H	Doprava a skladovanie	9	15,0 %

Členenie ŤUZ v roku 2021 a v roku 2020 podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) je uvedené v tabuľke č. 9 v prílohe.

Členenie ŤUZ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2021 najrizikovejším povoláním boli povolania kvalifikovaní stavební robotníci a remeselníci, kvalifikovaní robotníci v hutníctve, vodiči obsluhy pojazdných strojových zariadení (konkrétne vodiči motorových vozidiel – nákladných, osobných a autobusov) a pomocní pracovníci v ťažbe, stavebníctve, výrobe a doprave, ktorí utrpeli zhodne 7 ŤUZ (11,7 %).

Členenie ŤUZ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

Najčastejšie zistené druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri ŤUZ vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

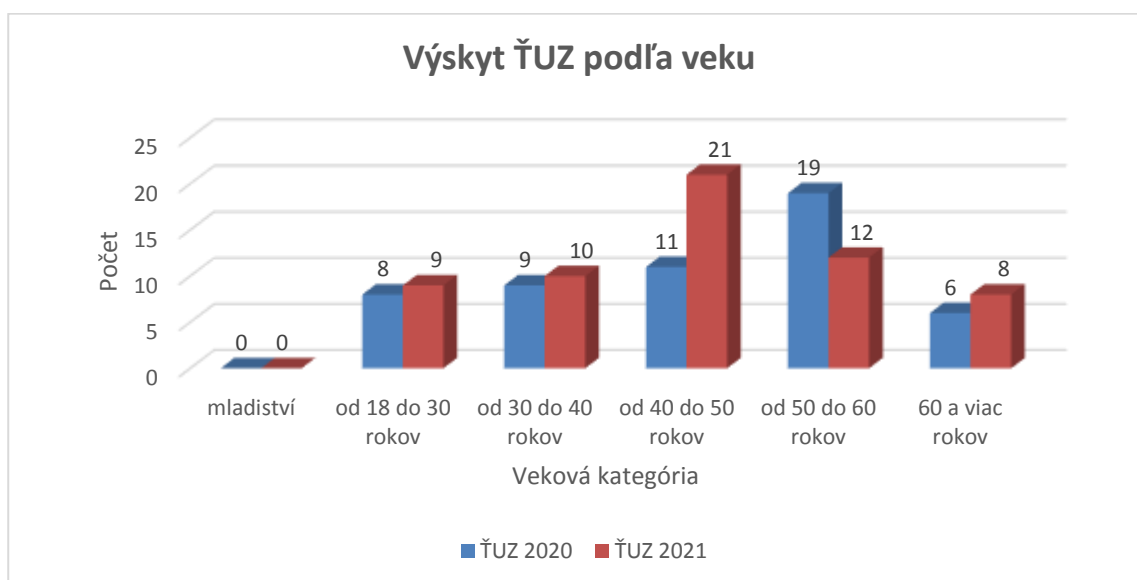
Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
021	Zatvorené zlomeniny	11	18,3 %
040	Traumatické amputácie (strata časti tela)	12	20,0 %
120	Viacnásobné poranenia	8	13,3 %

Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
31	Chrbát vrátane chrbtice a chrbtových stavcov	6	10,0 %
53	Ruka od zápästia dole	5	8,3 %
54	Prst	9	15,0 %
78	Telo – viac postihnutých oblastí	8	13,3 %

Členenie ŤUZ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

Medzi zamestnancami, ktorí utrpeli v hodnotenom roku ŤUZ bolo 16 žien (26,7 %) a 44 mužov (73,3 %). Z hľadiska vekovej štruktúry najviac ŤUZ utrpeli zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 40 do 50 rokov (21 prípadov). Druhú skupinu tvorila veková kategória od 50 do 60 rokov (12 prípadov). Tretiu skupinu veková kategória od 30 do 40 rokov (10 prípadov). Štvrtú skupinu tvorila veková kategória od 18 do 30 rokov (9 prípadov). Najmenej ŤUZ v počte 8 prípadov utrpeli zamestnanci nad 60 rokov. U mladistvých nebola evidovaná žiadna ŤUZ.

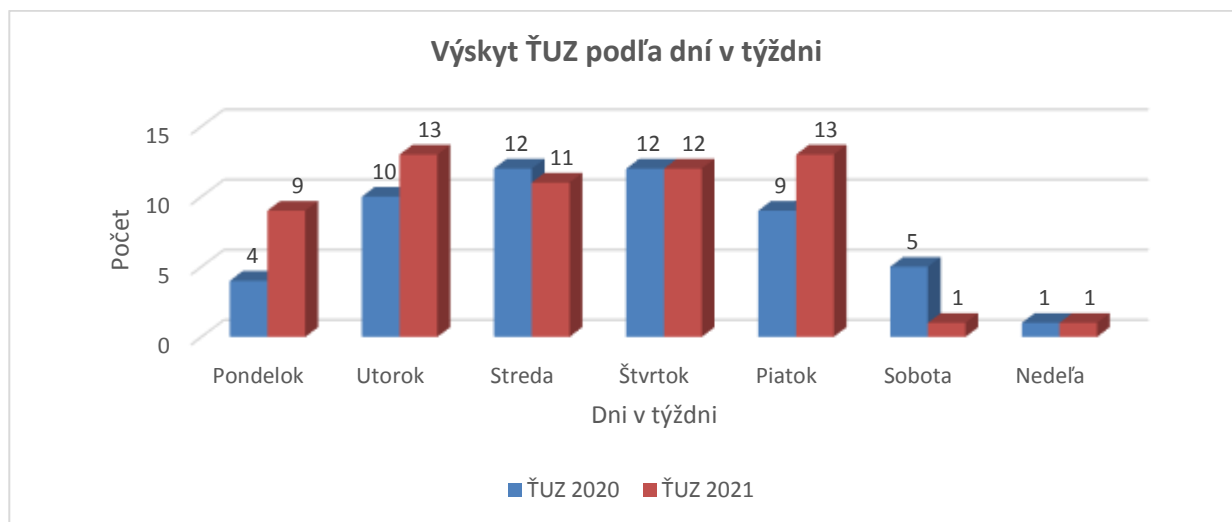
Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa veku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa dňa v týždni

V roku 2021 sa najviac ŤUZ vyskytlo v utorok a piatok v rovnakom počte (13 prípadov - 21,7 %), vo štvrtok (12 prípadov – 20,0 %), v stredu (11 prípadov – 18,3 %) a v pondelok (9 prípadov - 15,0 %).

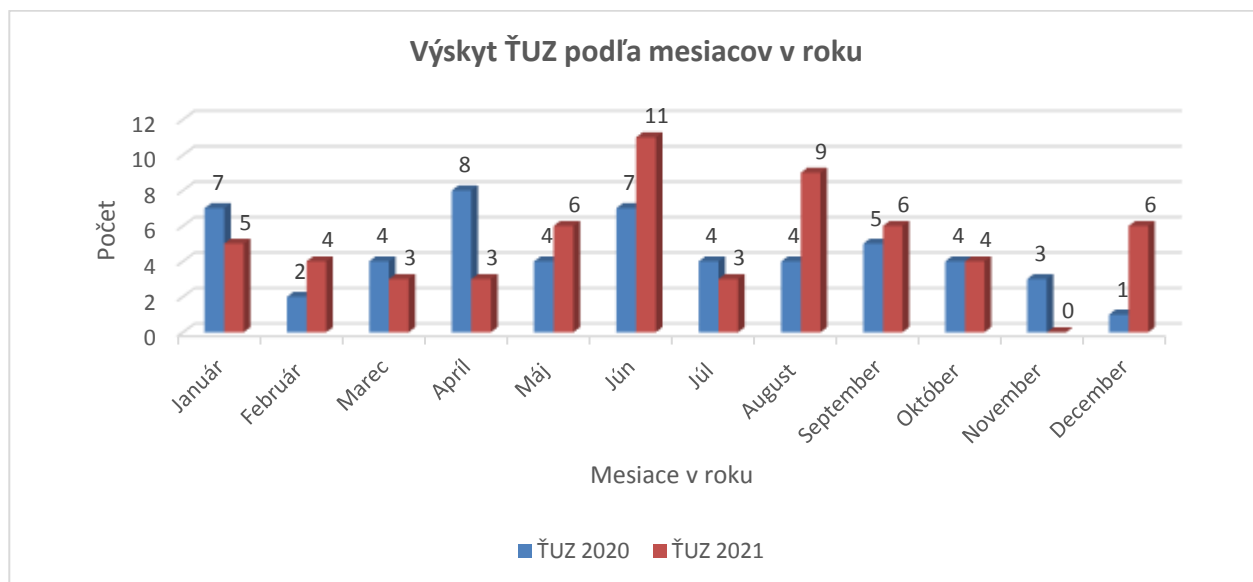
Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa dňa v týždni znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa mesiaca v roku

Zo štruktúry ŤUZ podľa mesiaca vzniku úrazu vyplýva, že najrizikovejším mesiacom v roku 2021 bol jún (11 prípadov – 18,3 %), august (9 prípadov – 15,0 %) a máj, september a december v rovnakom počte (6 prípadov – 10,0 %). Najmenej rizikovým mesiacom bol november, kedy nebol zaevidovaný ani jeden pracovný úraz s ŤUZ.

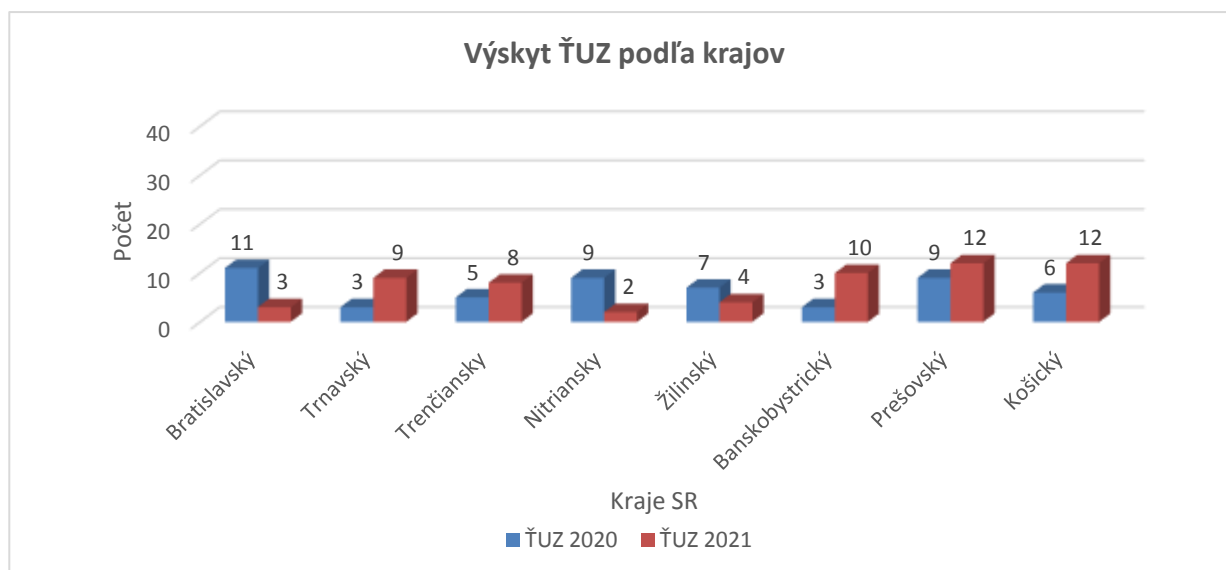
Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa mesiaca v roku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bolo 12 ŤUZ evidovaných v Prešovskom a Košickom kraji, čo predstavuje z celkového počtu 20,0 %. V Banskobystrickom kraji bolo evidovaných 10 ŤUZ,

čo predstavuje 16,7 %, v Trnavskom kraji 9 ŤUZ, čo predstavuje 15,0 %, v Trenčianskom kraji 8 ŤUZ, čo predstavuje 13,3 %. V Žilinskom kraji boli evidované 4 ŤUZ, čo predstavuje 6,7 %, v Bratislavskom kraji 3 ŤUZ, čo predstavuje 5,0 %. Najmenej evidovaných ŤUZ bolo v Nitrianskom kraji 2 ŤUZ, čo predstavuje 3,3 % z celkového počtu ŤUZ za rok 2021. Výskyt ŤUZ v roku 2020 a v roku 2021 podľa krajov SR znázorňuje nasledujúci graf:

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal ŤUZ v členení podľa počtu zamestnancov

Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	0	0	1	2	0	3
Trnavský kraj	1	1	3	2	2	9
Trenčiansky kraj	0	1	3	3	1	8
Nitriansky kraj	1	0	1	0	0	2
Žilinský kraj	0	0	2	1	1	4
Banskobystrický	0	4	2	2	1	9
Prešovský	2	2	3	3	1	11
Košický kraj	2	1	1	4	4	12
S p o l u	6	9	16	17	10	58

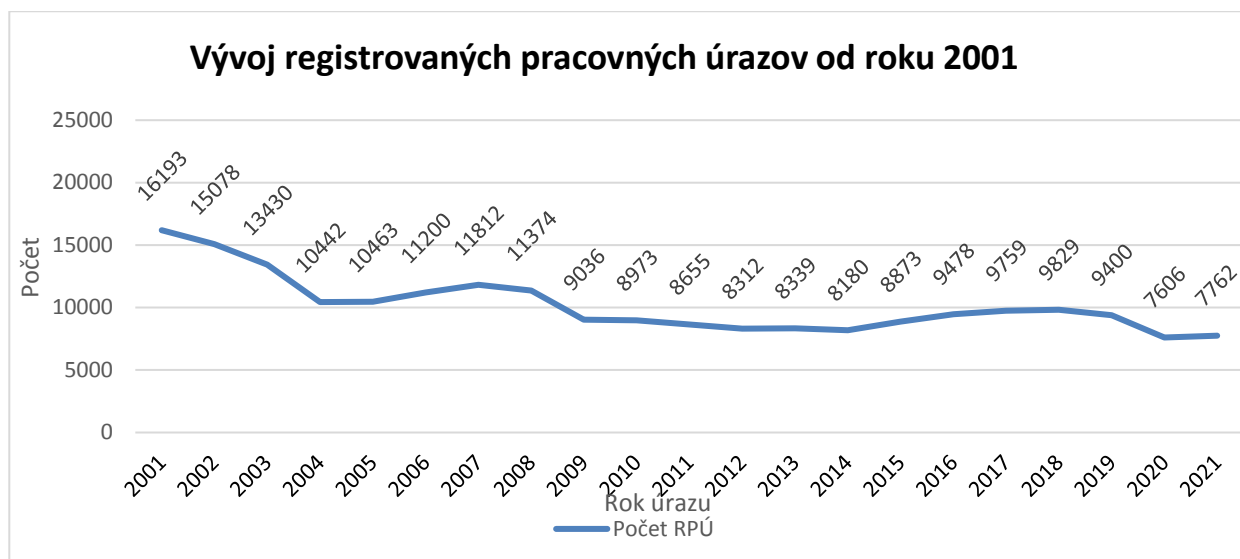
3. Registrované pracovné úrazy

Zákon č. 124/2006 Z. z. v ust. § 17 ods. 7 písm. a) bod 1 ukladá zamestnávateľom povinnosť zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedeli.

Za rok 2021 bolo z organizácií do termínu spracovania rozboru (04. 02. 2022) zaslaných orgánom dozoru inšpekcie práce celkovo 7 762 záznamov o RPÚ, čo predstavuje nárast o 156 prípadov

oproti roku 2020 (nárast o 2,1 %). Počty pracovných úrazov za roky 2006 až 2011 obsahujú aj úrazy s PN najmenej 42 dní, ktoré vznikli od 1.7.2006 do 31.12.2011.

Vývoj RPÚ od roku 2001 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa zdroja úrazu

Najpočetnejším zdrojom RPÚ v roku 2021 boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov, kde bolo zaznamenaných až 2 308 prípadov, čo predstavuje 29,7 % z celkového počtu RPÚ. Druhým najpočetnejším zdrojom RPÚ bola neodborná manipulácia s bremenami, materiálom, ako aj pády predmetov, výrobkov či materiálov, pôsobenie ostrých hrán, a to v 2 268 prípadoch RPÚ, čo predstavuje 29,2 % z celkového počtu RPÚ. Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné boli tretím najpočetnejším zdrojom RPÚ, a to v 816 prípadoch RPÚ, čo predstavuje 10,5 % z celkového počtu RPÚ.

Najčastejšie zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte RPÚ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel %
I.	Dopravné prostriedky	653	8,4 %
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	816	10,5 %
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	2 308	29,7 %
V.	Materiál, bremená, predmety	2 268	29,2 %
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	731	9,4 %

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín na vzniku RPÚ roku 2021 uvádzame vnútornú štruktúru vybraných najfrekvencovanejších zdrojových skupín:

I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	287	3,7 %

I-05	Vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	164	2,1 %
I-07	Vnútropodnikové bezmotorové dopravné prostriedky (na koľají i bezkoľají)	79	1,0 %
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	Počet	Podiel %
II-11	Zdvíhacie a dopravné zariadenie – pomôcky	143	1,8 %

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-15	Okružné, rámové a iné píly na drevo	44	0,6 %
III-20	Lisy, kladivá, buchary a iné	74	1,0 %
III-24	Brúsky, čističe a leštiace stroje na kovy	63	0,8 %
III-40	Zvláštne potravinárske stroje, stroje používané v tukovom a tabakovom priemysle	88	1,1 %
III-42	Zvláštne stroje polygrafické, kancelárske, zdravotnícke, štatistické a iné neuvedené alebo bližšie neurčené pre rozličné pracovné odbory	82	1,1 %

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-43	Cesty vrátane dopravných a pracovných priestorov koľajových dráh (pracovné, komunikačné priestory) verejného charakteru – pády zamestnancov na rovine	389	5,0 %
IV-44	Vnútropodnikové pracoviská (komunikačné priestory) akejkoľvek úrovne – pády zamestnancov na rovine	1 171	15,1 %
IV-45	Schody, rebríky, výstupy – pády zamestnancov na nich a z nich	596	7,7 %

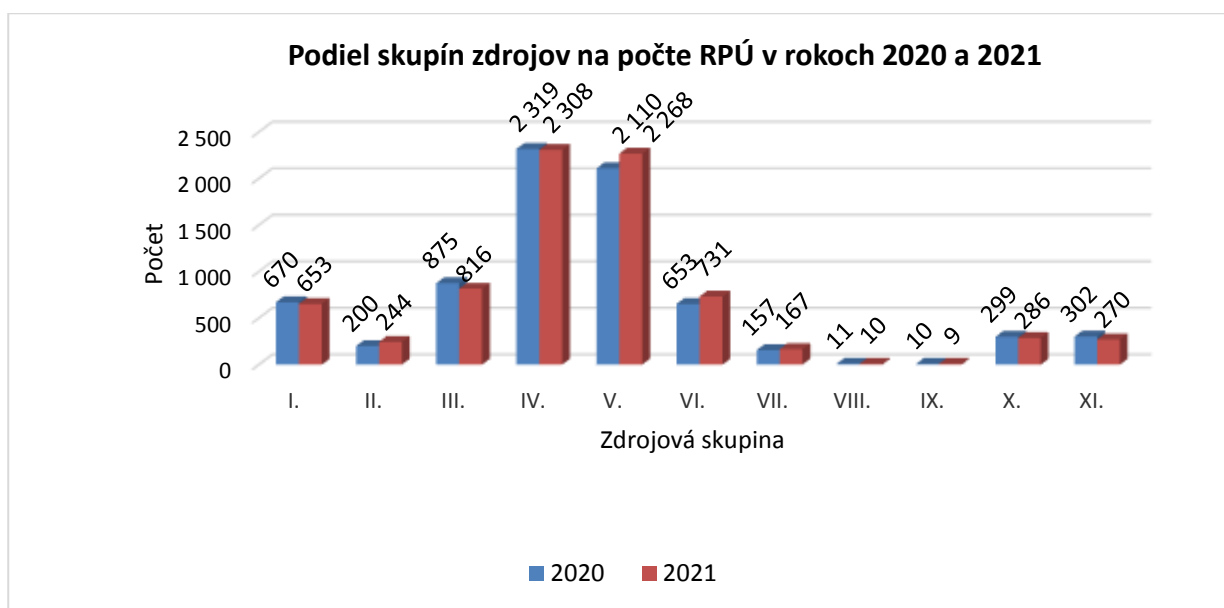
V.	Materiál, bremená, predmety	Počet	Podiel %
Va-49	Ostatný materiál (okrem kódu 48), predmety, výrobky, zariadenia – pád predmetov	237	3,1 %
Vb-50	Bremená (materiál, premiestňované alebo inak manipulované predmety) – úrazy bremenami	1 142	14,7 %
Vb-51	Materiál, predmety – pôsobenie napr. ostrými hranami, vyčnievajúcimi hrotmi pri rôznej manipulácii, chôdzi a pohybe	778	10,0 %

VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	Počet	Podiel %
VI-55	Pomocné ručné bicie, uťahovacie, pridržiacie, spájacie, zvaracie, čistiace, mazacie a iné náradie	143	1,8 %
VI-58	Ručné nástroje (rezacie, sekacie, krájacie, dlabacie, prebíjacie, rycie, uberacie, brúsiace a iné)	481	6,2 %

X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	Počet	Podiel %
-----------	---	--------------	-----------------

X-71	Zvieratá	169	2,2 %
X-72	Úmyselné i neúmyselné poškodenie, násilie, zranenie inou osobou, živelné pohromy a iné prírodné vplyvy, atmosféra pracoviska	117	1,5 %
XI.	Iné zdroje	Počet	Podiel %
XI-75	Iné zdroje, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín	240	3,1 %

Výskyt RPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie RPÚ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľke č. 11 a č. 12 v prílohe.

Členenie RPÚ podľa príčiny úrazu

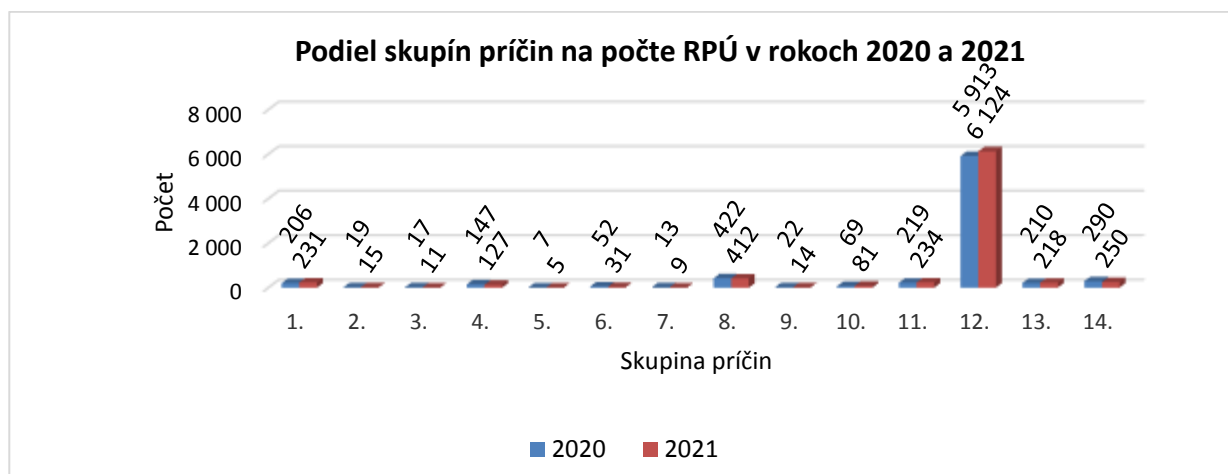
V roku 2021 bola najpočetnejšou príčinou vzniku RPÚ (6 124 prípadov) nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyzologické stavy). Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku RPÚ (412 prípadov) bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrúvali v ohrozenom priestore. V 250 prípadoch to boli nezistené príčiny. Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie) bolo zistené v 234 prípadoch RPÚ. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu bol zistený v 231 prípadoch RPÚ a ohrozenie zvieratami bolo zistené v 218 prípadoch RPÚ.

Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ, v roku 2021 boli zistené v 429 prípadoch RPÚ, čo predstavuje pokles o 32 prípadov oproti roku 2020. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, boli zistené v 507 prípadoch RPÚ, čo predstavuje pokles o 6 prípadov oproti roku 2020. Iné príčiny boli zistené v 6 826 prípadoch, kde bol oproti roku 2020 zaznamenaný ich nárast o 194 prípadov RPÚ (tabuľka č. 13 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte RPÚ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	231	3,0 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore	412	5,3 %
11	Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie	234	3,0 %
12	Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy)	6 124	78,9 %
13	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	218	2,8 %
14	Nezistené príčiny	250	3,2 %

Výskyt RPÚ v roku 2020 a v roku 2021 v členení podľa príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie RPÚ podľa zistených príčin a ich porovnanie s rokom 2020, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 13 a č.14 v prílohe.

Členenie RPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

V roku 2021 podľa druhu prevažujúcej ekonomickej činnosti zamestnávateľských organizácií vyplýva, že najvyšší podiel RPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) sa koncentroval v nasledovných odvetvových oddieloch:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	388	5,0 %
C	Priemyselná výroba	3 162	40,7 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	1 029	13,3 %
H	Doprava a skladovanie	759	9,8 %

N	Administratívne a podporné služby	389	5,0 %
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	491	6,3 %

Členenie RPÚ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2021 najviac RPÚ zaznamenali kvalifikovaní robotníci v hutníctve a strojárstve (1 033 úrazov - 13,3 %), vodiči a obsluha pojazdových strojových zariadení (806 úrazov - 10,4 %), operátori stacionárnych strojov a zariadení (787 úrazov – 10,1 %), a zamestnanci pracujúci ako pomocní pracovníci v ťažbe, stavebníctve, výrobe a doprave (672 úrazov - 8,7 %) a montážni robotníci utrpeli 624 RPÚ (8,0 %).

Členenie RPÚ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

Najčastejšie zistené druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri RPÚ vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2021 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
011	Povrchové poranenia	1 623	20,9 %
012	Otvorené rany	1 091	14,1 %
021	Zatvorené zlomeniny	1 218	15,7 %
032	Vyvrtnutia a natiahnutia	920	11,9 %

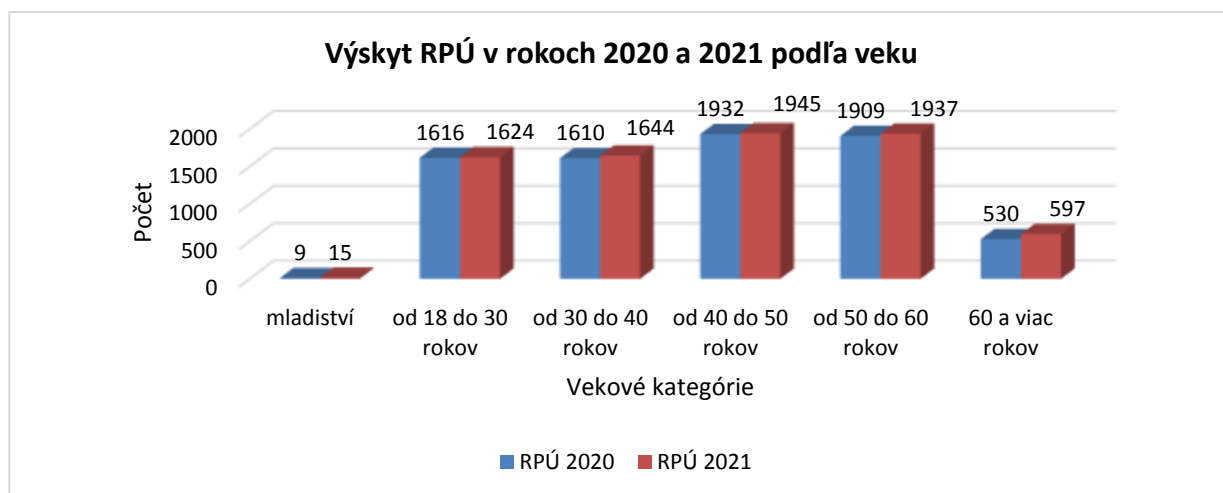
Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
52	Ruka vrátane lakťa	461	5,9 %
53	Ruka od zápästia dole	573	7,4 %
54	Prst	1 941	25,0 %
62	Noha vrátane kolena	728	9,4 %
63	Členok	739	9,5 %
64	Noha od členka dole	421	5,4 %

Členenie RPÚ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

Medzi zamestnancami, ktorí utrpeli v hodnotenom roku RPÚ bolo 2 755 žien (35,5 %) a 5 007 mužov (64,5 %). Z hľadiska vekovej štruktúry RPÚ vyplýva, že najviac RPÚ sa v roku 2021 vyskytlo u zamestnancov patriacich do vekovej kategórie od 40 do 50 rokov (1 945 úrazov - 25,1 %). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili poškodení patriaci do vekovej kategórie od 50 do 60 rokov (1 937 prípadov – 25,0 %), tretiu vekovú kategóriu tvorili zamestnanci od 30 do 40 rokov (1 644 – 21,2 %), štvrtú vekovú kategóriu tvorili zamestnanci vo veku od 18 do 30 rokov (1 624 úrazov – 20,9 a najmenej zastúpenou bola veková kategória najstarších zamestnancov (597 úrazov - 7,7 %). V hodnotenom roku bolo evidovaných 15 RPÚ u mladistvých (0,2 %).

Vekovú štruktúru zamestnancov, ktorí v roku 2021 utrpeli RPÚ, a vývoj tejto štruktúry v roku

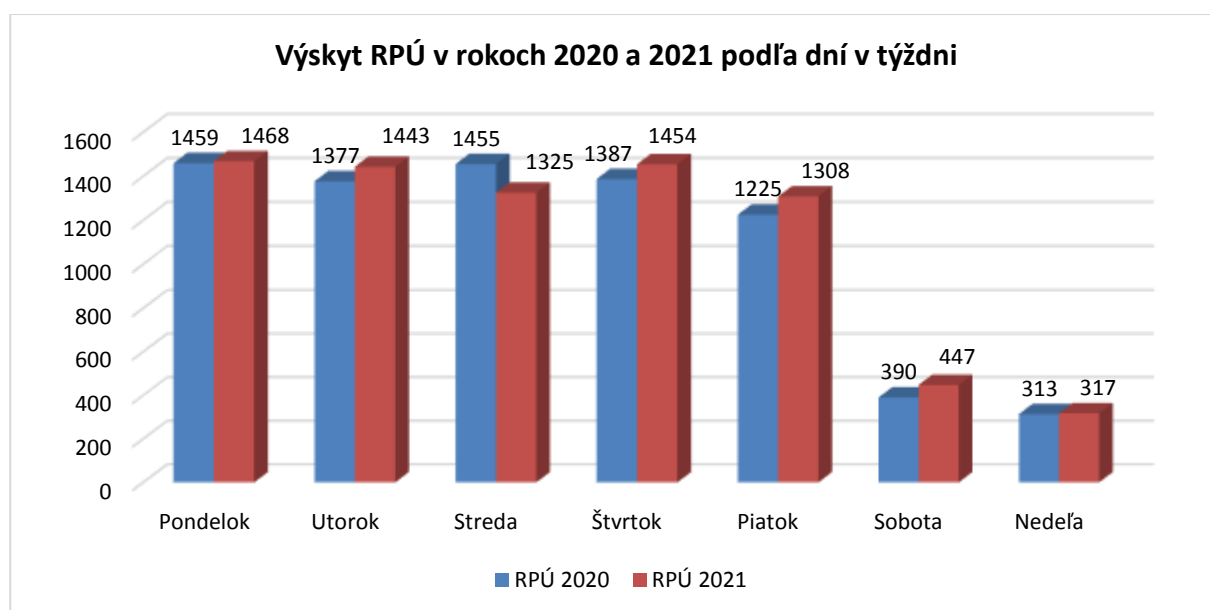
2020, znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa dňa v týždni

Pre vznik RPÚ bol v roku 2021 najrizikovejším dňom pondelok (1 468 prípadov - 18,9 %), štvrtok (1 454 prípadov - 18,7 %) a utorok (1 443 prípadov - 18,6 %).

Vývoj výskytu RPÚ podľa dňa ich vzniku v rámci týždňového cyklu zobrazuje nasledujúci graf:

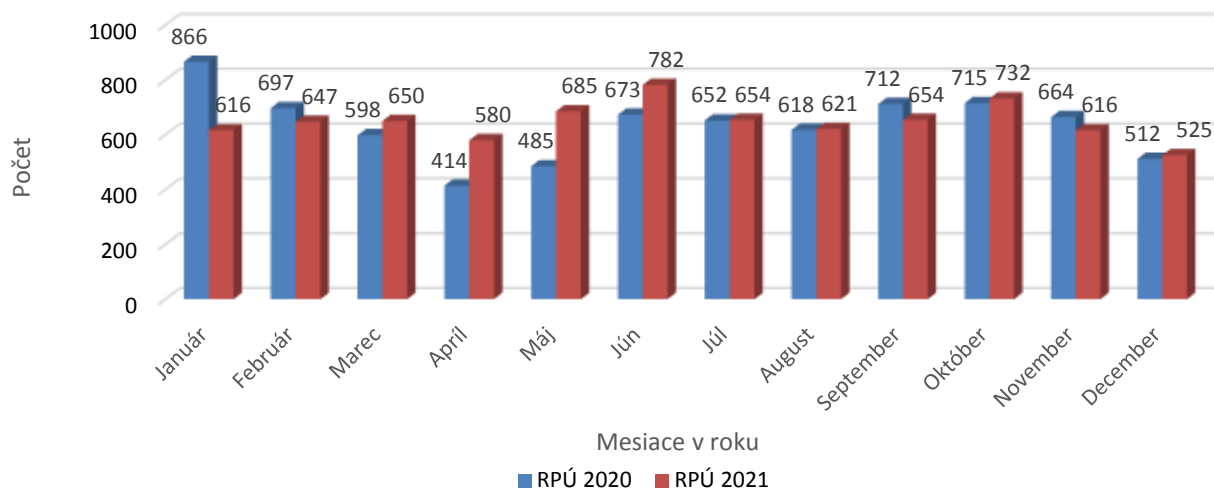

Členenie RPÚ podľa mesiaca v roku

Najrizikovejšími mesiacmi pre vznik RPÚ boli mesiac jún (782 prípadov – 10,1 %), október (732 prípadov – 9,4 %) a máj (685 prípadov - 8,8 %).

Vznik RPÚ podľa mesiaca, kedy k nim v rámci roka došlo, znázorňuje nasledujúci graf:

Výskyt RPÚ v rokoch 2020 a 2021 podľa mesiacov v roku

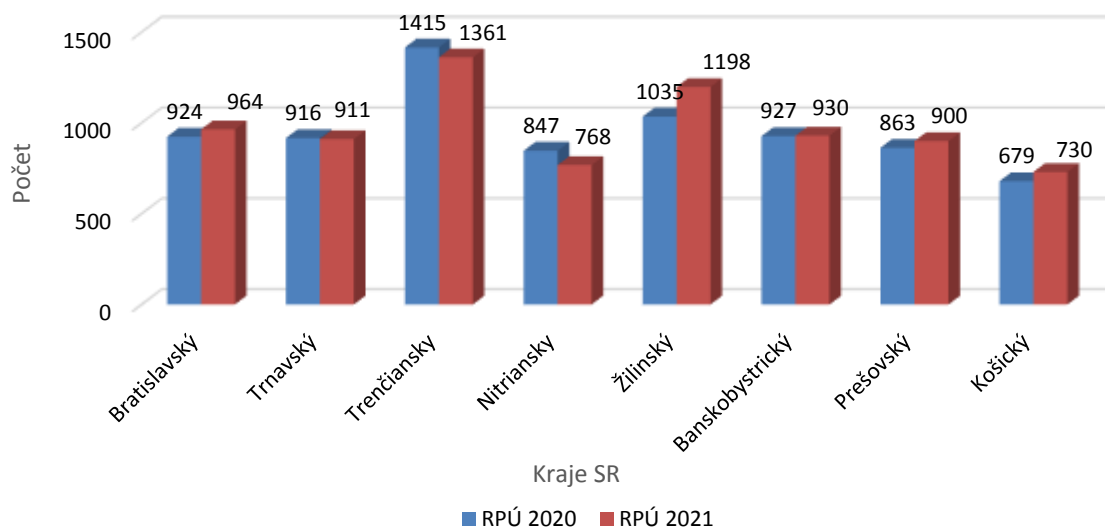

Členenie RPÚ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bolo 1 361 RPÚ evidovaných v Trenčianskom kraji, čo predstavuje 17,5 %. V Žilinskom kraji to bolo 1 198 RPÚ, čo predstavuje 15,4 % z celkového počtu RPÚ. V Bratislavskom kraji bolo evidovaných 964 RPÚ, čo predstavuje 12,4 %. Najmenej RPÚ bolo evidovaných v Košickom kraji, a to 730 prípadov, čo predstavuje 9,4 % z celkového počtu RPÚ evidovaných za rok 2021.

Z teritoriálneho hľadiska počet RPÚ a ich vývoj v rokoch 2020 a 2021 podľa krajov SR sú zachytené v nasledujúcom grafe:

Výskyt RPÚ v rokoch 2020 a 2021 v krajoch SR

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal RPÚ v členení podľa počtu zamestnancov

Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	94	21	85	148	115	463
Trnavský kraj	16	42	125	151	95	429
Trenčiansky kraj	0	147	224	196	78	645
Nitriansky kraj	85	21	89	156	68	419
Žilinský kraj	84	52	143	193	91	563
Banskobystrický kraj	3	145	91	142	70	451
Prešovský kraj	120	57	138	180	41	536
Košický kraj	72	31	95	120	69	387
S p o l u	474	516	990	1 286	627	3 893

4. Závažné priemyselné havárie

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, akou je najmä nadmerná emisia, požiar alebo výbuch s prítomnosťou jednej alebo viacerých vybraných nebezpečných látok, vyplývajúca z nekontrolovateľného vývoja v prevádzke ktoréhokoľvek z podnikov, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorá vedie bezprostredne alebo následne k vážnemu poškodeniu alebo ohrozeniu života alebo zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku v rámci podniku alebo mimo neho.

V roku 2021 nebola v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce vyšetřovaná žiadna závažná priemyselná havária.

5. Choroby z povolania

Choroba z povolania je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania, ak vznikla zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh a za podmienok uvedených v zozname. Regionálny úrad verejného zdravotníctva (ďalej „RÚVZ“) podľa ust. § 6 ods. 3 písm. v) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiada príslušný IP alebo príslušný orgán dozoru ak je to potrebné, aby prešetril bezpečnostné a technické príčiny vzniku choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania.

V roku 2021 bolo na Slovensku v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce evidovaných 383 hlásení chorôb z povolania. Bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku chorôb z povolania a ohrozenia chorobou z povolania vyšetřujú miestne príslušné RÚVZ. Na vyšetřovanie bezpečnostných, technických a organizačných príčin vzniku chorôb z povolania sa IP podieľajú len na základe žiadosti miestne príslušného RÚVZ. Z tohto počtu v sledovanom roku IP nevyšetřovali žiadnu chorobu z povolania ani ohrozenie chorobou z povolania, nakoľko neboli zo strany RÚVZ požiadané.

Najčastejšie hlásenou chorobou z povolania za rok 2021 boli infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí. Druhou najčastejšou chorobou z povolania bola choroba kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, nadmerného, jednostranného zaťaženia horných končatín. Ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené pri práci s vibrujúcimi nástrojmi bolo tretou najčastejšie hlásenou chorobou z povolania.

Záver

Ako uvádza podrobný rozbor, v roku 2021 bol zaznamenaný v organizáciách patriacich do pôsobnosti IP vyšší počet všetkých pracovných úrazov oproti predchádzajúcemu roku, t. j. SPÚ (nárast o 3,1 %), TÚZ (nárast o 13,2 %) a RPÚ (nárast o 2,1 %), pričom najviac úrazov sa koncentrovalo v odvetviach priemyselnej výroby, veľkoobchodu a maloobchodu; oprava motorových vozidiel, dopravy a skladovania. Uvedené skutočnosti mohli v určitej miere súvisieť s prijímaním opatrení jednotlivých hospodárskych subjektov na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19 v celoštátnom meradle a to tým, že v roku 2021 bolo umožnené, aby sa nevykonávali opakované školenia zamestnancov z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej „BOZP“), lekárske prehliadky a aktualizácie odborné prípravy fyzických osôb, ktoré majú osvedčenia a preukazy. IP rovnako ako v predchádzajúcich rokoch budú svoju činnosť v oblasti dozoru nad dodržiavaním právnych predpisov na zaistenie BOZP naďalej zameriavať najmä na odvetvia s najväčším počtom pracovných úrazov, s dôrazom na kontrolu plnenia opatrení subjektom, kde boli zistené porušenia predpisov na zaistenie BOZP, ako aj na kontrolu kvality výstupných materiálov z vyšetrenia pracovných úrazov, hlavne správneho určenia zdroja a príčiny, nakoľko ich poznanie je nevyhnutné na prijímanie preventívnych opatrení a zamedzenie opakovania rovnakých alebo podobných pracovných úrazov v budúcnosti. Dôležitou súčasťou inšpekčnej činnosti je tiež poskytovanie poradenstva pri predchádzaní vzniku pracovných úrazov.